

De beste openbare ruimten zijn in mijn ogen de gebieden en plekken die niet alleen mooi zijn, maar ook echt goed gebruikt worden. Waar je kunt zien dat de mensen genieten van de plek. In de praktijk zie ik vaak dat openbare ruimten die goed gebruikt worden niet altijd de schoonheidsprijs verdienen. Dat bewijst bijvoorbeeld Hoog Catharijne in Utrecht. Door menigeen bestempeld als lelijkste openbare ruimte van het land, maar o zoveel mensen die liever daar winkelen dan in de mooie binnenstad. Ook op kleinere schaal zijn er voorbeelden genoeg: In mijn wijk zit een groepje oude mannetjes bijna dagelijks op een bankje bij een drukke weg. Ze kletsen wat en kijken naar voorbijgangers. Het eenvoudige, solitaire bankje is voor de mannen genoeg om iedere dag weer van te genieten. Ook verbaas ik me steeds weer over stenige, fantasieloze speelplekken die bij mooi weer toch uit hun voegen barsten van de kinderen. Is die plek met een wipkip en een glijbaan nou zo bijzonder? Is het spannend om daar te spelen? Waarschijnlijk is er voor de kinderen geen alternatief. Dat moet beter kunnen.

Veel speelplekken kunnen wel een oprisser gebruiken. Ze zijn kaal, stenig, niet prikkelend en er is weinig mogelijkheid om zelf iets te ontdekken.

Uitgebreide speeltoestellen met een thema, zoals bijvoorbeeld een compleet piratenschip, zijn helemaal niet nodig. Kinderen kunnen zelf wel fantaseren dat een hut een piratenschip is of de volgende keer weer een kasteel of een restaurant.

Een goed voorbeeld van een verouderde speelplek is de Tjepmahof in Utrecht. Deze plek was erg kaal, had weinig uitstraling en bewoners vroegen zich af of hier niet meer mogelijk was. De gemeente koos voor een herinrichting met een duidelijke rol voor de gebruikers. Bureau Início ging samen met bewoners en kinderen op zoek naar een nieuwe invulling. Op locatie bij de speelplek organiseerden we verschillende bijeenkomsten voor omwonenden. Hierdoor raken bewoners enthousiast en door hun inbreng gaat de kwaliteit van de plannen omhoog. De bewoners werden geprikkeld om verder te denken dan de glijbaan en de wipkip. Zij dachten na over plekken waar zij vroeger zelf graag speelden. We daagden ze uit om niet alleen oog te hebben voor veiligheid, maar ook voor ontdekking en uitdaging. Aan het slootje springen, hutten bouwen, oorlogje spelen in het bos of op een bouwplaats hadden de ouders de beste herinneringen. Hier kwamen geen speeltoestellen aan te pas. Vissen, beesten vangen, verstoppertje spelen, geheime plekken ontdekken en picknicken bleken

de favoriete activiteiten van de kinderen. Deze informatie heeft een landschapsarchitect vertaald in een ontwerp voor een spannende speelplek. Een klimbol omsloten door een haag, zorgt voor een ruimte waar kinderen zich kunnen verstoppen en uit het zicht kunnen spelen. Er komt hoge beplanting waar kinderen onder kunnen spelen. En met het lijnenpatroon op de grond kun je zelf talloze spelletjes bedenken. Tijdens een presentatie van het ontwerp op de locatie hadden omwonenden veel belangstelling. Jong, oud, huurders, kopers, autochtonen, allochtonen; iedereen was benieuwd naar het voorlopige resultaat. De bewoners hebben het gevoel dat het 'hun plan' is doordat ze hebben meegedacht over de inrichting.

Het succes van een openbare ruimte staat of valt in mijn ogen met het gebruik ervan. Wordt de openbare ruimte niet gebruikt, dan is er iets mis. De participatie van potentiële gebruikers bij de planvorming is daarom erg belangrijk. Zij kennen de plek het beste en kunnen goede tips geven voor de inrichting. De Tjepmahof is in ieder geval binnenkort weer een speelplek waar bewoners en kinderen trots op zijn!

www.inicio.nl

Bewoners prikkelen en uitdagen.

Regelmatig vraagt Stadswerk een deskundige zijn visie te geven over de inrichting van de openbare ruimte. Hierbij de visie van Annemerij Swart, adviseur stedelijke vernieuwing bij Início te Rotterdam

Op locatie werd aan de 'gebruikers van de openbare ruimte', jong, oud, huurders kopers, autochtonen en allochtonen, het ontwerp gepresenteerd.